

<http://aficccat.org/spip.php?article13161>

Homenatge a Joan Peiró i Belis

- Actualitat - Audio -

Date de mise en ligne : divendres 2 d'agost de 2019

Copyright © CGTCatalunya.cat - Tous droits réservés

[En aquest enllaç trobaràs l'audio de la Intervenció de Emili Cortavitarte \(com a Fundació Salvador Seguí\) en el 77è aniversari de l'execució de Joan Peiró i Belis](#)

El 21 de juliol de 1989 es va fer el trasllat de les despulles d'en Joan Peiró i Belis des del cementiri de Paterna (on va ser enterrat després del seu afusellament) fins al Cementiri Vell de Mataró, jo feia pocs mesos que havia estat elegit secretari general de la CGT de Catalunya; i, participar en aquell acte va ser un dels moments més emotius i significatius de la meua vida.

Vull expressar el meu agraïment a totes les persones que varen ser aquell calorós dia al cementiri dels Caputxins, a totes les que van contribuir a que aquell desig de la família i acte de justícia es portés a terme; i, especialment, a Manel Mas, Jaume Estrems, Pep Manté, i la família Peiró Olives; i, tants d'altres que em deixo per desmemòria o desconeixement.

També, vull tenir un record molt especial per a la Guillermina Peiró, amb la qual vaig mantenir converses molt personals i humanes sobre el seu pare, la qual cosa em va servir per apropar-me encara més a una de les figures històriques que més m'han influenciat.

Peiró sindicalista revolucionari i anarcosindicalista

Avui homenatgem un home bo, una persona digna i magnífica capaç d'aplegar, molts anys després del seu assassinat, gents de diverses sensibilitats polítiques i socials.

Joan Peiró i Belis va ser, des de ben jove, treballador del vidre. Ofici que va desenvolupar a forns de Sants, Badalona i Mataró.

Es va iniciar com a sindicalista al 1906.

Entre 1915 i 1920, va ser secretari general de la federació local de sindicats de Badalona y de la Federación Española de Vidrieros y Cristaleros, i director de les seves publicacions (La Colmena Obrera i El Vidrio)

Va participar en el Congrés de Sants de 1918 i es va integrar a la CNT i a l'anarcosindicalisme. De la seva activa participació en aquell comici destaquen: la recomanació, no la seva aplicació dogmàtica, de la tàctica de l'acció directa sindical (és a dir, la resolució directa dels conflictes entre patronal i sindicat, sense intervencions alienes); la formació de sindicats únics (agrupació dels sindicats d'ofici en el seu mateix ram o sector, qüestió en la qual portava diversos anys treballant en el seu àmbit, després d'una sèrie de lluites fallides); i, la seva elecció com a membre de la comissió de redactora dels estatuts de la CNT catalana. També, les estretes relacions que hi estableix amb Salvador Seguí, Ángel Pestaña, Simó Piera i d'altres.

En 1922 va assumir la secretària general de la CNT i fou nomenat novament secretari general entre 1928 i 1929. Sempre va assumir aquesta responsabilitat en moments difícils i de repressió per a la Confederació.

Al juliol de 1936 va ser vicepresident del comitè antifeixista de Mataró, creat com a conseqüència de l'alçament dels militars colpistes.

A l'octubre del mateix any, va ser un dels quatre cenetistes al govern republicà de Largo Caballero i es va responsabilitzar del Ministeri d'Indústria.

Al 1937, després de deixar el càrrec ministerial com a conseqüència dels Fets de Maig i de tornar a la seva feina de vidrier, es va fer càrrec de la direcció del Catalunya, diari vespertí en català de la CNT.

Posteriorment, fou nomenat comissari general d'Energia Elèctrica al govern Negrín, l'abril de 1938.

I, a l'exili, va representar la CNT a la Junta d'Ajuda als Refugiats Espanyols.

Peiró cooperativista

Tot i que en els seus primers anys compartí la crítica de l'anarquisme i el sindicalisme revolucionari al cooperativisme (influenciat, en bona mesura, pels seus admirats Pierre Besnard i Christian Cornelissen), el treball i la gestió de Cristalleries de Mataró va modificar la seva visió teòrica i va contribuir a una de les aportacions més significatives de Peiró.

La tríade formada per la Cooperativa del Vidre, el Centre d'Estudis Socials i l'escola racionalista, ideada per Peiró i els seus companys cooperativistes, va suposar una via pedagògica de conscienciació, formació i autoorganització d'alt valor i un dels assajos prerevolucionaris d'ampli abast, més reeixits de l'època.

En "Ideas sobre sindicalismo y anarquismo", en 1930, va escriure: «Debemos crear nuestro propio mundo en las entrañas mismas del mundo capitalista, pero no sobre el papel y con lirismos y elucubraciones filosóficas, sino además, sobre el terreno, prácticamente, despertando la verdadera confianza en nuestro mundo de hoy y de mañana». Avançant-se molts anys a les tesis de Collin Ward.

Propostes i plantejaments

Analfabet durant la seva infantesa i bona part de la joventut, la seva voluntat autodidacta i la seva capacitat intel·lectual el van portar a ser un dels principals publicistes de la CNT, de l'anarquisme i de l'anarcosindicalisme.

Es compten per centenars els seus articles a Solidaridad Obrera, Catalunya, Sindicalismo, Cultura Libertaria, Desperta, Acció, Demà, Llibertat...; i fou autor d'alguns llibres cabdals de l'època com "Trayectoria de la CNT", "Perill a la reraguarda" o "Problemas y cintarazos".

Les seves aportacions més interessants a l'anarcosindicalisme són:

- ▶ els sindicats únics (aprovat al Congrés de Sants de 1918);
- ▶ les federacions d'indústria (aprovades al Congrés del Conservatorio,

Madrid 1931, amb una magnífica defensa d'en Peiró);

- ▶ la resolució sobre el caràcter socio-polític de la CNT a la Conferència de Saragossa de 1922 (en el seu dictamen, signat també per Seguí, Pestaña i Viadiu, es definia la Confederació com a (cito) "un organismo netamente revolucionario... a la vez integral y absolutamente político puesto que su misión es la de conquistar sus derechos de revisión y fiscalización de todos los valores evolutivos de la vida nacional"). L'esmentat dictamen deixava clar que la política a la qual es referia no era (cito novament) "en el sólo sentido del arte de gobernar a los pueblos, si no ...las actuaciones de todo orden ...de los individuos y las colectividades"

També, cal destacar:

- ▶ la posició contrària a la legalització espúria dels sindicats cenetistes i a la participació en els Jurats Mixtos de Treball durant la Dictadura de Primo de Rivera, qüestió que el portà a un enfrontament de posicions amb Pestaña;
- ▶ o, el paper fonamentalment constructiu de l'anarcosindicalisme a la revolució social, explicitat amb la seva

activitat i multitud d'articles entre 1936 i 1939.

Per a ell, el sindicalisme havia de ser (cito altra vegada) "la força que enderroqui la societat capitalista i el mitjà pel qual s'articularà el mecanisme de la producció" i l'anarquisme no havia de regular ni controlar el funcionament del sindicalisme, però sí influenciar-lo; així va escriure "volem l'anarquització del sindicalisme i de les multituds proletàries, però mitjançant el previ consentiment voluntari d'aquestes i mantenint la independència de la personalitat col·lectiva del sindicalisme".

Altra constant del seu pensament fou la necessitat d'educació, de cultura, de formació tècnica i d'organització per bastir unes classes populars capaces de construir una nova societat igualitària i lliure.

Des del Ministeri va idear un decret de confiscacions i d'intervenció en la indústria i la mineria. No es tractava d'una nacionalització, el govern republicà havia de col·laborar en la gestió que era responsabilitat de les organitzacions sindicals i respectar els processos de col·lectivització.

També va projectar la creació d'un banc de crèdit industrial que redistribuís els beneficis de determinades empreses per cobrir dèficits d'altres, tanmateix necessàries, i fer noves inversions.

Totes aquestes aportacions tenen relació directa amb la seva consciència de classe i la seva implicació vital en la lluita sindical i social.

No es podem fer abstraccions de la seva figura i de la seva vida, va ser un anarcosindicalista conseqüent i va estar sempre al costat de les explotades. Colze a colze amb les que lluiten pels seus drets laborals, socials i vivencials.

Repressió

Peiró no va tenir una vida plàcida.

El 1920 va patir dos atemptats, va ser detingut i va passar per les presons de Soria i Vitòria. Va tornar a ser empresonat en 1925, 1927 i 1928.

A l'exili va ser detingut en dues ocasions i lliurat a l'exèrcit nazi que l'extradità a les autoritats franquistes al febrer de 1941.

A l'Estat espanyol, va passar per presons de Madrid i València i, contra el que era habitual en altres casos semblants, la seva estada es va perllongar durant 1 any i mig en un intent de convèncer-lo perquè donés credibilitat als sindicats franquistes, cosa a la qual es va negar rotundament.

Fou condemnat a mort per un tribunal militar el 2 juliol de 1942 i afusellat amb altres 7 companys cenetistes, ara fa 77 anys.

Recuperem la nostra memòria històrica

Peiró, i molts d'altres, representen també el 19 de juliol de 1936 i, sobre tot, l'obra constructiva posterior.

L'activista Ted Trainer considera la revolució social desenvolupada a Catalunya com el millor exemple de construcció d'una alternativa comunitària i igualitària en una societat contemporània.

L'amnèsia, o directament, l'ocultació de la memòria històrica de les classes populars té relació directa amb els crims i les repressions franquistes; però no únicament, també i fonamentalment amb l'oblit forçat i volgut de les realitzacions i conquestes socials, sindicals i polítiques d'aquella etapa històrica.

Les classes populars hem de construir la nostra història (la història des de baix) i hem de saber recuperar-la, tant per explicar-nos el passat com per albirar i construir el futur.

Ronald Fraser escriví: "*Recorda-ho tu i recorda-ho a d'altres*"

Miquel Izard replicà: "*Que ho sàpiguen ells i no ho oblidem nosaltres*"

Joan Peiró i Belis sempre en la nostra memòria!!!

[En aquest enllaç trobaràs l'audio de la Intervenció de Emili Cortavitarte \(com a Fundació Salvador Seguí\) en el 77è aniversari de l'execució de Joan Peiró i Belis](#)

JOAN PEIRÓ
1911-2019
-77 ANYS-
DEL SEU AFUSELLAMENT

Dimarts 24 de juliol a les 17:30h
al cementiri dels Caputxins de Montard

77è aniversari de l'afusellament del líder anarcosindicalista i cooperativista

Joan Peiró i Belis
(Hostafrancs, Barcelona 1887- Paterna, València 1942)
acte d'homenatge davant del nínxol on reposa i on recordarem també a la seva filla*

Guillermina Peiró i Olives
amb la participació musical de **Carlos Delgado**

El mateix dia, a les 21:45 h
davant del **Parc del Café Nou** (c. Muralla de la Peiró)
encesa del monument en record i memòria
de **Joan Peiró i Belis i altres lluitadors assassinats pel franquisme**
amb la participació del cantautor **Pau Alabajos**

*Es convidava a les entitats a participar en l'afonament floral al cementiri

Comissió Catalana d'Homenatge

CA COMERCIALISTES COOPERATIVES DE CONSUM SINDICAT AGRICOLA